

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 16.5.2017
COM(2017) 246 final

2012/0193 (COD)

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ**

**σύμφωνα με το άρθρο 294 παράγραφος 6 της Συνθήκης για τη λειτουργία της
Ευρωπαϊκής Ένωσης**

σχετικά με τη

**θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση όσον αφορά την έγκριση οδηγίας του
Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την καταπολέμηση, μέσω του
ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης**

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ**

**σύμφωνα με το άρθρο 294 παράγραφος 6 της Συνθήκης για τη λειτουργία της
Ευρωπαϊκής Ένωσης**

σχετικά με τη

**θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση όσον αφορά την έγκριση οδηγίας του
Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την καταπολέμηση, μέσω του
ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης**

1. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Ημερομηνία διαβίβασης της πρότασης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο 11 Ιουλίου 2012
και το Συμβούλιο [έγγραφο COM(2012) 363 final – 2012/193
COD]:

Ημερομηνία γνωμοδότησης της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Άνευ αντικειμένου
Κοινωνικής Επιτροπής:

Ημερομηνία γνωμοδότησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των 18 Δεκεμβρίου 2012
Περιφερειών:

Ημερομηνία καθορισμού της θέσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου 16 Απριλίου 2014
σε πρώτη ανάγνωση:

Ημερομηνία έκδοσης της θέσης του Συμβουλίου σε πρώτη 25 Απριλίου 2017
ανάγνωση:

2. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Στόχος του σχεδίου οδηγίας είναι να θεσπίσει ελάχιστους κανόνες σχετικά με τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων, των κυρώσεων και των προθεσμιών παραγραφής στον τομέα της καταπολέμησης της απάτης και άλλων παράνομων δραστηριοτήτων εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, με σκοπό να συμβάλει αποτελεσματικά στη μεγαλύτερη προστασία έναντι της εγκληματικότητας που επηρεάζει τα εν λόγω οικονομικά συμφέροντα, σύμφωνα με το κεκτημένο της Ένωσης στον τομέα αυτόν. Η οδηγία θα βελτιώσει το επίπεδο προστασίας που υφίσταται επί του παρόντος βάσει της Σύμβασης του 1995 για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων («Σύμβαση»)¹, η οποία θα αντικατασταθεί από την οδηγία για τα κράτη μέλη που δεσμεύονται από αυτή.

¹ ΕΕ C 316 της 27.11.1995, σ. 48.

3. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Όσον αφορά τις ουσιαστικές διατάξεις της οδηγίας, η θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση απηχεί τη συμβιβαστική λύση που επετεύχθη κατά τις διαπραγματεύσεις μεταξύ Συμβουλίου και Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με τη διαμεσολάβηση της Επιτροπής.

Η θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση υποστηρίζει πλήρως τους στόχους της πρότασης της Επιτροπής. Σε σύγκριση με τη Σύμβαση, η οδηγία θα παρέχει σαφέστερους και αυστηρότερους κανόνες σχετικά με ορισμένα σημαντικά ζητήματα. Όσον αφορά τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων, η οδηγία παρέχει ενημερωμένους ορισμούς της ενεργητικής και της παθητικής δωροδοκίας· εισάγει ένα νέο αδίκημα κατάχρησης, που καλύπτει τη συμπεριφορά δημόσιων υπαλλήλων η οποία υπερβαίνει την απλή απάτη· και παρέχει επικαιροποιημένο ορισμό των δημόσιων υπαλλήλων.

Επιπλέον, παρά την αρχική άποψη του Συμβουλίου να εξαιρεθεί η απάτη στον τομέα του ΦΠΑ από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας, η θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση περιλαμβάνει πλέον στην οδηγία το αδίκημα της σοβαρής απάτης στον τομέα του ΦΠΑ, όπου σύμφωνα με την οδηγία τα κράτη μέλη θα πρέπει να ποινικοποιούν τουλάχιστον τα αδικήματα απάτης εις βάρος του κοινού συστήματος ΦΠΑ, όταν συνδέονται με το έδαφος δύο ή περισσότερων κρατών μελών και αφορούν συνολική ζημία ύψους τουλάχιστον 10 εκατ. EUR. Η Επιτροπή είχε εξ αρχής την άποψη ότι η απάτη στον τομέα του ΦΠΑ θα πρέπει να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας, όπως ισχύει επί του παρόντος σύμφωνα με τη Σύμβαση². Η συμπερίληψη τουλάχιστον των σοβαρών διασυνοριακών περιπτώσεων απάτης στον τομέα του ΦΠΑ στην οδηγία είναι σημαντική για την Επιτροπή προκειμένου να μην υπάρξει υπαναχώρηση από το επίπεδο προστασίας της Σύμβασης και να εξακολουθήσουν να εξασφαλίζονται ελάχιστα πρότυπα για τις περιπτώσεις απάτης στον τομέα του ΦΠΑ σε ολόκληρη την Ένωση και, ως εκ τούτου, να εξασφαλίζεται ενιαία και καλύτερη προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Η Επιτροπή δέχεται να μην καλύπτονται από την οδηγία όλες οι περιπτώσεις απάτης στον τομέα του ΦΠΑ, αλλά μόνον οι σοβαρές περιπτώσεις, και επισημαίνει ότι το όριο των 10 εκατ. EUR υπόκειται σε ρήτρα αναθεώρησης.

Όσον αφορά τις κυρώσεις, η οδηγία εναρμονίζει τις ανώτατες ποινικές κυρώσεις για τα φυσικά πρόσωπα, μεταξύ άλλων με μέγιστη ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τεσσάρων ετών, όταν τα αδικήματα που αναφέρονται στην οδηγία προκαλούν σημαντική ζημία ή πλεονέκτημα, ή όταν άλλες σοβαρές περιστάσεις που καθορίζονται στο εθνικό δίκαιο δικαιολογούν αυτή την κύρωση.

Παρότι η Σύμβαση σιωπούσε ως προς το ζήτημα των προθεσμιών παραγραφής, η οδηγία θεσπίζει μια νέα, δεσμευτική δέσμη κανόνων σχετικά με τις προθεσμίες παραγραφής, που περιλαμβάνει διατάξεις για τις διακοπές και τις αναστολές όσον αφορά τα ποινικά αδικήματα εις βάρος του προϋπολογισμού της Ένωσης. Η εν λόγω δέσμη κανόνων θα επιτρέψει στις αρχές επιβολής του νόμου και τις δικαστικές αρχές να διερευνούν αποτελεσματικά, να απαγγέλλουν κατηγορίες και να αποφαινούνται επί των συγκεκριμένων αδικημάτων, καθώς και να εξασφαλίζουν την εφαρμογή των κυρώσεων που επιβάλλονται.

Όσον αφορά τη νομική βάση, η πρόταση της Επιτροπής θεμελιώνεται στο άρθρο 325 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ, ενώ το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συμφωνούν ότι το άρθρο 83 παράγραφοι 1 και 2 της ΣΛΕΕ θα πρέπει να αποτελεί την κατάλληλη νομική βάση για τη θέσπιση ελάχιστων κανόνων σχετικά με τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων και των κυρώσεων, συμπεριλαμβανομένων των αδικημάτων στον τομέα της καταπολέμησης

² Αυτό επιβεβαιώθηκε από το Δικαστήριο με την απόφαση της 8ης Σεπτεμβρίου 2015, Taricco, C-105/14.

της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Ως εκ τούτου, το Συμβούλιο ενέκρινε σε πρώτη ανάγνωση την πρόταση οδηγίας βάσει του άρθρου 83 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ.

Με βάση τα προαναφερόμενα, η Επιτροπή προέβη στην ακόλουθη δήλωση κατά τη σύνοδο του Συμβουλίου στις 7 Φεβρουαρίου 2017, κατά την οποία το Συμβούλιο κατέληξε σε πολιτική συμφωνία για την οδηγία, και στις 25 Απριλίου 2017, όταν το Συμβούλιο καθόρισε τη θέση του σε πρώτη ανάγνωση:

«Η Επιτροπή, μολονότι δεν έχει αντίρρηση σχετικά με τις ουσιαστικές διατάξεις της οδηγίας, θεωρεί ότι η οδηγία θα έπρεπε να θεμελιώνεται στο άρθρο 325 της ΣΛΕΕ και επιφυλάσσεται του δικαιώματός της να κινήσει δικαστικές διαδικασίες σχετικά με τη νομική βάση ενώπιον του Δικαστηρίου.»

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η Επιτροπή υποστηρίζει τη θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση σχετικά με τις ουσιαστικές διατάξεις της οδηγίας. Η Επιτροπή, ωστόσο, θεωρεί ότι η οδηγία θα έπρεπε να θεμελιώνεται στο άρθρο 325 της ΣΛΕΕ και επιφυλάσσεται του δικαιώματός της να κινήσει δικαστικές διαδικασίες σχετικά με τη νομική βάση ενώπιον του Δικαστηρίου.